

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK YE GENEL

2009 YILI I.DÖNEM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek, önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekleri tespit etmek, işgücü piyasasında meydana gelen değişim ve gelişmeleri izleyerek, bu değişim ve gelişmelerin işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisini ortaya çıkartmak ve alınması gerekli önlemleri belirlemek amacıyla Türkiye İş Kurumu ve Sosyal Paydaşlarca 2009 yılında “İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” uygulanmasına karar verilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” 4 sorudan oluşmuştur. Anket internet üzerinden aylık işgücü çizelgesi dolduran İŞKUR’a kayıtlı işyerleri tarafından doldurulmuştur.

Bu çerçevede, **17 Nisan - 30 Mayıs 2009** tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” uygulanmaya çalışılmıştır.

Türkiye Genelinde toplam **275.099** işyeri anketi doldurmuştur. Bu işyerlerinin **191.695** tanesi 1-9 kişi arası istihdam eden işyeri, **83.404** tanesi 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleridir. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin **15.273** tanesi 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleridir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, İller ve Türkiye Geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarına ve Sosyal Paydaşlarımıza teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

SEKTÖR ADI	TOPLAM				1-9 İSTİHDAMLI İŞYERLERİ				10 + İSTİHDAMLI İŞYERLERİ			
	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Toptan ve Perakende Ticaret	52.077	452.649	165.808	618.457	39.145	81.387	24.321	105.708	12.932	371.262	141.487	512.749
Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyet.	46.229	406.153	149.929	556.082	37.091	63.948	27.163	91.111	9.138	342.205	122.766	464.971
İnşaat	31.548	372.755	45.559	418.314	22.386	62.516	9.028	71.544	9.162	310.239	36.531	346.770
Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	16.418	295.487	173.368	468.855	9.632	20.696	9.593	30.289	6.786	274.791	163.775	438.566
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	16.271	166.815	37.349	204.164	11.592	27.014	5.930	32.944	4.679	139.801	31.419	171.220
Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	14.691	221.302	37.918	259.220	10.372	22.831	3.764	26.595	4.319	198.471	34.154	232.625
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	12.633	177.668	52.606	230.274	8.031	21.025	3.851	24.876	4.602	156.643	48.755	205.398
Oteller ve Lokantalar	11.890	159.117	44.743	203.860	8.144	19.195	4.209	23.404	3.746	139.922	40.534	180.456
Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	9.679	181.904	69.877	251.781	6.435	11.882	6.565	18.447	3.244	170.022	63.312	233.334
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	9.564	80.719	88.672	169.391	7.041	8.369	8.827	17.196	2.523	72.350	79.845	152.195
Makine ve Teçhizat İmalatı	6.743	133.938	15.924	149.862	3.863	11.485	1.814	13.299	2.880	122.453	14.110	136.563
Eğitim	5.129	68.933	68.619	137.552	2.114	3.717	4.534	8.251	3.015	65.216	64.085	129.301
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	4.135	89.726	85.574	175.300	2.886	4.884	3.716	8.600	1.249	84.842	81.858	166.700
Ağaç Ürünleri İmalatı	4.059	37.149	3.566	40.715	3.115	7.351	741	8.092	944	29.798	2.825	32.623
Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	3.873	97.582	7.824	105.406	2.256	6.533	945	7.478	1.617	91.049	6.879	97.928
Tarım, Avcılık ve Ormanlık	3.758	39.566	9.538	49.104	2.890	6.703	1.175	7.878	868	32.863	8.363	41.226
Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	3.493	66.518	10.831	77.349	1.883	5.447	916	6.363	1.610	61.071	9.915	70.986

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ür. İm.; Basım ve Yay.	3.363	44.823	10.692	55.515	2.184	5.373	1.720	7.093	1.179	39.450	8.972	48.422
Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Gv.	2.928	130.376	18.789	149.165	1.432	3.883	1.230	5.113	1.496	126.493	17.559	144.052
Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	2.906	73.527	20.403	93.930	1.746	4.286	1.110	5.396	1.160	69.241	19.293	88.534
Ulaşım Araçları İmalatı	2.352	128.902	11.835	140.737	1.039	2.975	452	3.427	1.313	125.927	11.383	137.310
Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	2.306	61.072	5.834	66.906	1.360	3.609	551	4.160	946	57.463	5.283	62.746
Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	1.818	24.289	5.561	29.850	1.135	2.692	542	3.234	683	21.597	5.019	26.616
Kimyasal Madde ve Ürünler İle Suni Elyaf İmalatı	1.720	36.821	9.452	46.273	1.003	2.568	878	3.446	717	34.253	8.574	42.827
Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	1.653	69.617	7.545	77.162	670	1.883	301	2.184	983	67.734	7.244	74.978
Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taş.	1.257	30.208	2.612	32.820	562	1.791	294	2.085	695	28.417	2.318	30.735
Ev İçi Personel Çalıştıran Hanehalkları	802	5.114	2.162	7.276	727	898	264	1.162	75	4.216	1.898	6.114
Kok Kömürü, Raf. Edilmiş Pet. Ür. ve Nükleer Yak. İ.	775	12.170	1.329	13.499	404	1.407	173	1.580	371	10.763	1.156	11.919
Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocak.	462	36.116	1.434	37.550	152	436	69	505	310	35.680	1.365	37.045
Balıkçılık	397	3.440	940	4.380	289	772	88	860	108	2.668	852	3.520
Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	170	1.085	574	1.659	116	223	152	375	54	862	422	1.284
TOPLAM	275.099	3.705.541	1.166.867	4.872.408	191.693	417.779	124.916	542.695	83.404	3.287.762	1.041.951	4.329.713

Tarım sektöründe 4.155, Sanayi sektöründe 82.102, İnşaat sektöründe 31.548 ve Hizmetler sektöründe 157.294 işyeri olmak üzere toplam 275.099 adet işyeri anketi doldurmuştur. Oransal olarak baktığımızda ise anket dolduran işyerlerinin % 1,5'i Tarım sektöründe, % 29,8'i Sanayi sektöründe, % 11,5'i İnşaat sektöründe ve % 57,2'si Hizmetler sektöründedir. 1-9 kişi arası istihdam eden işyerlerinin % 60'ı Hizmetler sektöründe, % 26'sı Sanayi sektöründe iken, 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin % 50'si Hizmetler sektöründe, % 40,6'sı Sanayi sektöründedir. Anketi dolduran işyerlerinin % 30,3'ü 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyeridir.

İşyeri sayısı en fazla Toptan Perakende Ticaret sektöründe bulunmaktadır. Toplam işyerlerinin % 18,9'u Toptan Perakende Ticaret sektöründedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri ile 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla işyeri Toptan Perakende Ticaret sektöründedir.

Toplam çalışan sayısında da ön plana çıkan sektör Toptan Perakende Ticarettir. Hem toplam çalışanların hem de 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri ile 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların en fazla istihdam edildiği sektör Toptan Perakende Ticarettir. Toplam çalışanların % 12,7'si Toptan Perakende Ticaret sektöründedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların % 19,5'i, 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların % 11,8'i Toptan Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır.

Çalışanların % 76'sı erkek, % 24'ü kadındır. Erkeklerin % 12,2'si Toptan Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Kadınların % 14,9'u Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe çalışmaktadır. Toplam çalışanlar içerisinde sadece Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler sektöründe çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından fazladır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde çalışan erkeklerin % 19,5'i Toptan Perakende Ticaret sektöründe, kadınların % 21,8'i Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışan erkeklerin % 11,3'ü Toptan Perakende Ticaret sektöründe, kadınların % 15,7'si Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe istihdam edilmektedir.

Hem 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde hem de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde hem iş yeri sayısı olarak hem de çalışan sayısı olarak Toptan Perakende Ticaret sektörünün ağırlığı görülmektedir.

İşyerlerinin % 30,3'ü 10 ve daha fazla kişi istihdamlı işyerleri iken, bu işyerleri toplam çalışanların % 88,9'unu istihdam etmektedir. İşyeri sayısı daha az olmasına rağmen istihdamın ağırlığı 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerindedir.

Toplam çalışan sayısı anketi dolduran işyerleri sayısına bölüldüğünde ortalama olarak bir işyerinde 18 kişinin çalıştığı görülmüştür. Aynı işlem sektör bazında yapıldığında; ortalama çalışan sayısının en yüksek olduğu sektörlerin Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı (81 kişi), Ulaşım Araçların İmalatı (60 kişi) olduğu görülmüştür. Ortalama çalışan sayısının en az olduğu sektörler ise Ev İçi Personel Çalıştıran Hanehalkları (9 kişi) ve Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri (10 kişi) sektörleridir.

Anket uygulanan işyerlerinin % 57,2'si Hizmetler sektöründe iken, çalışanların % 53,3'ü Hizmetler sektöründedir. İşyerlerinin % 29,8'i Sanayi sektöründe iken, çalışanların % 37'si Sanayi sektöründedir. İşyerlerinin % 11,5'i İnşaat sektöründe iken, çalışanların % 8,6'sı İnşaat sektöründedir. İşyerlerinin % 1,5'i Tarım sektöründe iken, çalışanların % 1,1'i Tarım sektöründedir. Sanayi sektöründe işyeri oranına göre daha yüksek oranda kişi istihdam edilirken, diğer sektörlerde işyeri oranından daha düşük oranda kişi çalışmaktadır. Anket dolduran işyerlerinin Sanayi sektöründe daha büyük ölçekli olduğu görülmektedir.

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

TABLO: 2 ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEK ADI	TOPLAM			1-9 İSTİHDAMLI			10 + İSTİHDAMLI		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	876.506	220.620	1.097.126	75.698	16.183	91.881	800.808	204.437	1.005.245
Beden İşçisi (Temizlik)	120.603	38.191	158.794	1.854	963	2.817	118.749	37.228	155.977
Satış Elemanı	102.837	46.970	149.807	25.688	8.773	34.461	77.149	38.197	115.346
Büro Memuru (Genel)	83.458	51.150	134.608	11.469	8.004	19.473	71.989	43.146	115.135
Bankacılık Meslek Elemanı	61.139	60.183	121.322	328	196	524	60.811	59.987	120.798
Beden İşçisi (İnşaat)	99.460	2.526	101.986	15.169	295	15.464	84.291	2.231	86.522
Temizlik Görevlisi	64.529	31.187	95.716	1.763	2.073	3.836	62.766	29.114	91.880
Güvenlik Görevlisi	82.620	6.252	88.872	1.700	61	1.761	80.920	6.191	87.111
Diğer Büro Memurları	51.205	28.215	79.420	2.116	1.273	3.389	49.089	26.942	76.031
Şoför (Yük Taşıma)	50.898	189	51.087	9.204	40	9.244	41.694	149	41.843
Büro Memuru (Personel)	30.036	18.089	48.125	4.095	2.854	6.949	25.941	15.235	41.176
Garson (Servis Elemanı)	37.535	7.775	45.310	8.795	1.175	9.970	28.740	6.600	35.340
Turizm ve Otelcilik Elemanı	31.539	9.010	40.549	621	159	780	30.918	8.851	39.769
Diğer Öğretmenler	17.982	19.300	37.282	436	305	741	17.546	18.995	36.541
Pazarlamacı	29.249	7.670	36.919	6.785	1.582	8.367	22.464	6.088	28.552
Konfeksiyon İşçisi	17.405	16.202	33.607	3.272	1.578	4.850	14.133	14.624	28.757
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	15.166	17.935	33.101	335	227	562	14.831	17.708	32.539
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	28.737	4.130	32.867	1.707	122	1.829	27.030	4.008	31.038
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	22.033	9.875	31.908	2.258	567	2.825	19.775	9.308	29.083
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	23.563	5.357	28.920	98	32	130	23.465	5.325	28.790
Sekreter(Genel)	2.351	25.395	27.746	921	11.904	12.825	1.430	13.491	14.921
Muhasebeci	14.371	13.108	27.479	3.215	3.057	6.272	11.156	10.051	21.207

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	25.200	762	25.962	6.092	72	6.164	19.108	690	19.798
İnşaat Kalfası (Genel)	23.889	401	24.290	8.346	172	8.518	15.543	229	15.772
Aşçı	17.349	6.322	23.671	2.463	1.066	3.529	14.886	5.256	20.142
Makineci (Dikiş)	11.259	11.043	22.302	1.154	489	1.643	10.105	10.554	20.659
Şoför (Yolcu Taşıma)	22.012	253	22.265	5.032	52	5.084	16.980	201	17.181
Mobilya İmalatçısı	20.751	954	21.705	4.015	99	4.114	16.736	855	17.591
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar	15.767	5.818	21.585	264	97	361	15.503	5.721	21.224
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	8.979	12.186	21.165	225	160	385	8.754	12.026	20.780
Diğer Satıcılar, Tezgahtarlar ve Satış Reklamcıları	14.145	6.076	20.221	4.217	1.520	5.737	9.928	4.556	14.484
Eğitim Öğretim Görevlisi	8.736	10.689	19.425	592	508	1.100	8.144	10.181	18.325
Diğer Satış İşçileri (Gıda)	14.046	4.882	18.928	1.446	330	1.776	12.600	4.552	17.152
Giyim Ve Giyim Aksesuarları Satış Elemanı	9.567	9.286	18.853	1.336	1.161	2.497	8.231	8.125	16.356
İlaç Tanıtım- Satış Mümessili (Reprezant)	13.680	4.709	18.389	338	93	431	13.342	4.616	17.958
Sağlık Memuru	8.005	9.937	17.942	190	256	446	7.815	9.681	17.496
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	16.993	665	17.658	2.673	67	2.740	14.320	598	14.918
Madenci (Genel)	16.719	276	16.995	353	16	369	16.366	260	16.626
Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	8.284	8.048	16.332	354	246	600	7.930	7.802	15.732
Diğer Metal Levha İşçileri	15.149	599	15.748	192	19	211	14.957	580	15.537
Yönetici (Sevk ve İdare)	10.963	3.865	14.828	977	283	1.260	9.986	3.582	13.568
Kasiyer	6.209	8.305	14.514	1.188	955	2.143	5.021	7.350	12.371
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileri (Diğer)	13.327	1.088	14.415	1.614	55	1.669	11.713	1.033	12.746
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	11.274	3.094	14.368	752	125	877	10.522	2.969	13.491
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	11.234	3.102	14.336	1.806	209	2.015	9.428	2.893	12.321
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	6.952	6.803	13.755	585	450	1.035	6.367	6.353	12.720

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

<http://www.iskur.gov.tr>

İşgücü Piyasası Bilgi Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Tel:0 312 435 35 07

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Plastik Mamuller İmal İşçisi	12.350	1.223	13.573	956	69	1.025	11.394	1.154	12.548
Muhasebe Meslek Elemanı	6.517	6.94	13.311	3.572	3.326	6.898	2.945	3.468	6.413
Ön Muhasebeci	5.180	8.41	13.221	1.942	3.210	5.152	3.238	4.831	8.069
Metal Mamuller Montaj İşçisi	11.496	1.46	12.742	376	23	399	11.120	1.223	12.343
Satıcı (Perakende Ticaret)	8.884	3.14	12.698	1.713	505	2.218	7.171	3.309	10.480
Metal Levha İşçisi (Genel)	11.923	748	12.671	379	14	393	11.544	734	12.278
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	8.885	3.77	12.162	1.441	270	1.711	7.444	3.007	10.451
Matbaa İşçisi (Genel)	10.096	1.18	11.714	1.455	184	1.639	8.641	1.434	10.075
Oto Bakım-Onarımcısı	11.111	387	11.498	2.874	64	2.938	8.237	323	8.560
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçileri	9.014	2.58	11.472	212	40	252	8.802	2.418	11.220
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	11.176	65	11.241	1.062	11	1.073	10.114	54	10.168
Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	9.802	1.37	11.039	479	31	510	9.323	1.206	10.529
Diğer Madenciler ve Taşocakçılar (Nitelik Gerektirmeyen)	10.688	304	10.992	94	1	95	10.594	303	10.897
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	10.918	44	10.962	1.497	9	1.506	9.421	35	9.456

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

<http://www.iskur.gov.tr>

İşgücü Piyasası Bilgi Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Tel:0 312 435 35 07

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 60 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

Toplamda en fazla çalışılan meslekler Beden İşçiliği (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Satış Elemanı ve Büro Memuru (Genel)’dur. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Genel)’dir. Toplam çalışanların % 26’sı Beden İşçisi (Genel ve Temizlik) mesleğinde çalışmaktadır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı, Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat)’dir. Erkeklerin en fazla çalıştığı meslekler Beden İşçiliği (Genel) ve Satış Elemanıdır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler Beden İşçisi (Genel) ve Sekreter (Genel)’dir.

Erkeklerin En Fazla Çalıştığı İlk On Meslek

- ✓ **Beden İşçisi (Genel)**
- ✓ **Beden İşçisi (Temizlik)**
- ✓ **Satış Elemanı**
- ✓ **Beden İşçisi (İnşaat)**
- ✓ **Büro Memuru (Genel)**
- ✓ **Güvenlik Görevlisi**
- ✓ **Temizlik Görevlisi**
- ✓ **Bankacılık Meslek Elemanı**
- ✓ **Şoför (Yük Taşıma)**
- ✓ **Garson**

Kadınların En Fazla Çalıştığı İlk On Meslek

- ✓ **Beden İşçisi (Genel)**
- ✓ **Bankacılık Meslek Elemanı**
- ✓ **Büro Memuru (Genel)**
- ✓ **Satış Elemanı**
- ✓ **Beden İşçisi (Temizlik)**
- ✓ **Temizlik Görevlisi**
- ✓ **Sekreter (Genel)**
- ✓ **Öğretmenler**
- ✓ **El ve Makine Dikişçisi (Genel)**
- ✓ **Konfeksiyon İşçisi**

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLER			
MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Beden İşçisi (Genel)	2.686	335	2.351
Şoför (Yolcu Taşıma)	1.079	16	1.063
Makineci (Dikiş)	886	14	872
Satış Elemanı	577	87	490
Garson (Servis Elemanı)	444	78	366
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	435	4	431
Bilgi İşlem Destek Uzmanı	399	1	398
Beden İşçisi (İnşaat)	395	115	280
Güvenlik Görevlisi	364	8	356
Temizlik Görevlisi	352	55	297
Konfeksiyon İşçisi	345	33	312
Şoför (Yük Taşıma)	332	73	259
Acil Tıp Uzmanı	324	309	15
Büro Memuru (Genel)	319	49	270
Bilgisayar İşletmeni	297	1	296
Turizm ve Otelcilik Elemanı	284	15	269
Pazarlamacı	242	36	206
Beden İşçisi (Temizlik)	238	28	210
Bankacılık Meslek Elemanı	236	2	234
Çiçek Yetiştirme İşçisi	233	3	230
Hemşire (Genel)	222	0	222
Terziler, Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler	204	4	200
İnşaat Kalfası (Genel)	192	54	138
İş Makineleri Operatörü	169	7	162
Aşçı	160	22	138
Turizm ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı	143	2	141
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	140	0	140
Makine Montajcısı (Genel)	136	5	131
Kat Görevlisi (Temizlik)	133	31	102
Elektrik Teknisyeni (Genel)	124	1	123
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	117	5	112
Mobilya Montaj İşçisi	110	3	107
Muhasebe Meslek Elemanı	109	55	54
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	107	16	91
Mobilya Döşemecisi	105	0	105
Ayakkabı İmalat İşçisi (Genel)	102	1	101
Büro İşçisi	102	36	66

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Kasiyer	102	6	96
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	100	23	77
Kasap	93	7	86
Bulaşıkçı (Steward)	89	2	87
Ön Muhasebeci	86	35	51
Mobilya İmalatçısı	85	14	71
Plastik Mamuller İmal İşçisi	85	3	82
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	84	11	73
Kalıpçı	84	3	81
Bilgisayar Bakım ve Onarımcısı	83	10	73
Muhasebeci	83	18	65
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	81	7	74
Alıştırıcı-Montör (Dikiş Makineleri)	80	0	80
Mermer İşçisi	78	1	77
Makine Mühendisi (Genel)	77	9	68
Bilgisayar Operatörü	76	1	75
Operasyon Elemanı (Turizm)	76	10	66
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	76	1	75
Resepsiyonist	75	5	70
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	71	7	64
Sekreter(Genel)	71	32	39
Diğer Satıcılar, Tezgahtarlar ve Satış Reklamcıları	70	49	21
Ayakkabı, Deri Ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	66	7	59
Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler	66	2	64
Kalite Kontrolcü (Tekstil)	66	2	64
İş Makineleri Yağcısı	66	1	65
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	65	15	50
Makine Teknisyeni (Otomotiv)	64	4	60
Telekomünikasyon Teknisyeni	62	2	60
Seyahat Servis Elemanı (Otobüs/Tren)	61	0	61
Diğer Tıp Doktorları	60	25	35
Ütücü	60	0	60
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	57	1	56
Bar Servis Elemanı (Bar Boy/Bar Komi) (Otel)	57	11	46
Fason Takip Elemanı (Tekstil)	57	16	41
Satıcı (Perakende Ticaret)	56	6	50
Bakım ve Onarım Elektrikçisi	54	2	52
Elektrik Teknikeri	53	3	50
Tır Şoförü	53	2	51

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Demiryolu Hattı Bakım-Onarımcısı	52	0	52
Kalıp, Takım ve Aparatçı	52	0	52
Yönetici (Perakende Ticaret)	52	1	51
Eğitim Öğretim Görevlisi	51	5	46
Meyve Ve Sebze Satış Elemanı	50	5	45
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	48	4	44
Servis Garsonu	48	4	44
İnşaat Elemanları Kalıpcısı (Makineyle)	47	0	47
Çöpçü	46	1	45
Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni	46	2	44
Oda Görevlisi (Turizm)	44	1	43
İlaç Tanıtım- Satış Mümessili (Reprezant)	44	0	44
Metal Levha İşçisi (Genel)	43	3	40
Meydancı (Otel)	43	2	41
Bekçi	42	7	35
Matbaa İşçisi (Genel)	42	5	37
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	41	0	41
Pres Tezgahı Operatörü	41	1	40
Finans Uzmanı	40	0	40
Elektrik Mühendisi (Genel)	39	5	34
Oto Bakım-Onarımcısı	39	11	28
İnşaat Mühendisi (Bina)	39	14	25
Alüminyum Doğramacı	38	10	28
Diğer Motorlu Araç Tamirci Makinistleri	38	2	36
Seyahat Acentesi Memuru	37	0	37
CNC Tezgah Operatörü	36	2	34
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	36	2	34
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	35	15	20
Kurye	35	6	29
Gıda Mühendisi	34	3	31
Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	33	18	15
Kasap (Et Hazırlayıcı)	33	4	29
Oto Boyacı	33	2	31
Otobüs Şoförü (Kaptan)	33	1	32
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	33	7	26
Sağlık Memuru	33	1	32
Çamaşırhane Elemanı (Yıkama)	33	0	33
Diğer	6.047	1.291	4.656
TOPLAM	23.126	3.292	19.834

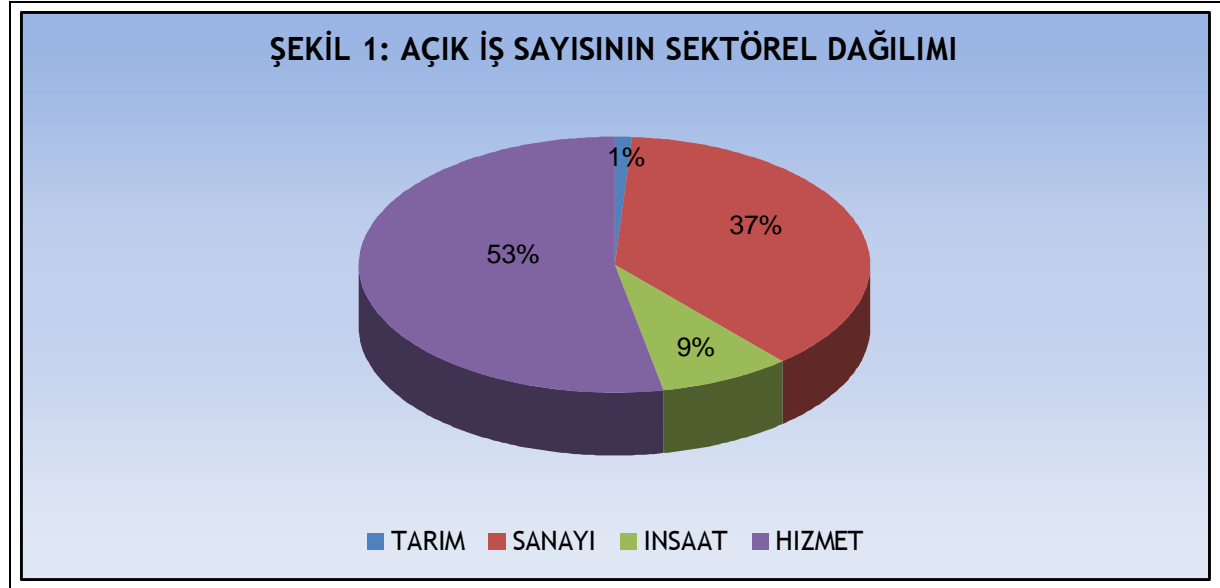
Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

En fazla açık iş Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş) ve Satış Elemanı mesleklerinde bulunmaktadır. Açık işlerde ön plana çıkan bir sektör ve meslek bulunmamaktadır. 23.126 kişilik açık iş toplam 1.190 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az talep olan yaklaşık 1.080 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

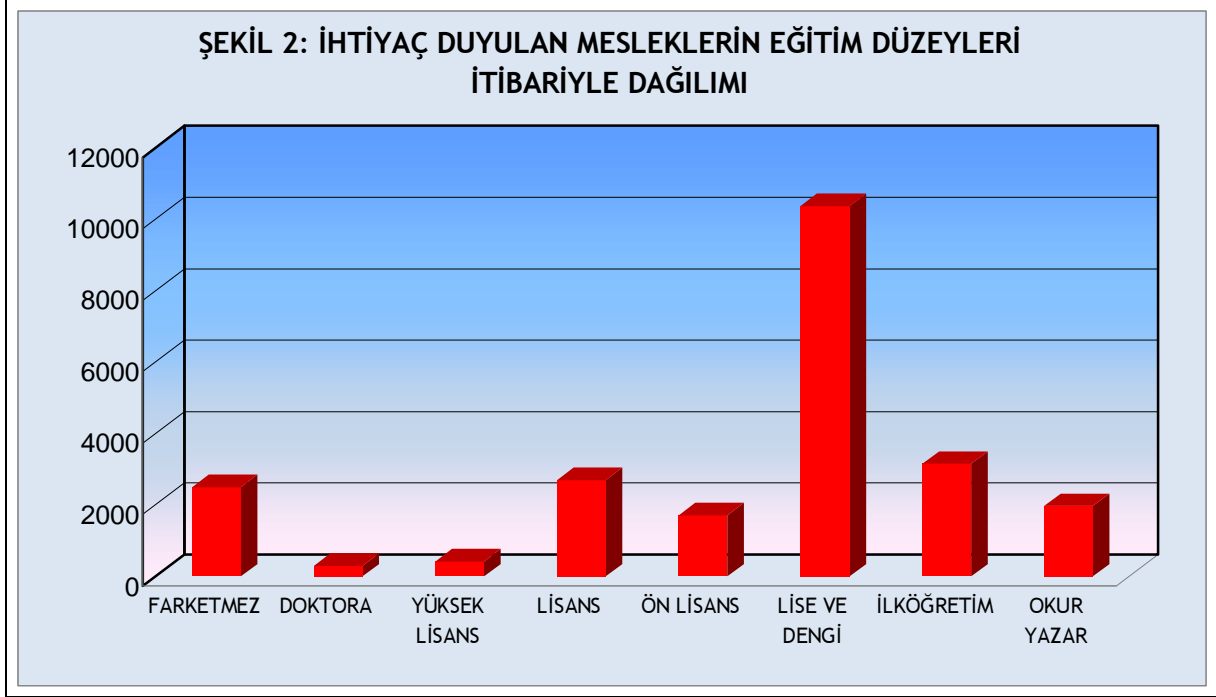
9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel), Acil Tıp Uzmanı, Beden İşçisi (İnşaat) ile Satış Elemanı mesleklerindedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş), Satış Elemanı ile Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş) mesleklerindedir.

Toplam 23.162 kişilik açık işin % 86'sını 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden alınmıştır. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken alınan açık işler ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

Açık işlerin % 53'ü Hizmetler sektöründe, % 37'si Sanayi sektöründe, % 9'u İnşaat sektöründe, % 1'i ise Tarım sektöründedir. Açık iş alınan sektörlerin oranı ile çalışanların sektörel oranı birebir paraleldir.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok lise ve dengi okul mezunları tercih edilmiştir. Lise mezunlarında sonra en fazla lisans ve ilköğretim mezunları tercih edilmiştir. Farketmez şikkını işaretleyenlerin oranının önceki yıllara göre düşmesi dikkat çeken bir noktadır.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER			
MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Beden İşçisi (Genel)	917	201	716
Şoför (Yolcu Taşıma)	532	13	519
Makineci (Dikiş)	479	1	478
Şoför (Yük Taşıma)	279	50	229
Güvenlik Görevlisi	274	8	266
Satış Elemanı	264	58	206
Hemşire (Genel)	251	0	251
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	235	4	231
Garson (Servis Elemanı)	215	16	199
Temizlik Görevlisi	209	42	167
Pazarlamacı	182	17	165
Meyve ve Sebze Satış Elemanı	161	3	158
Şarküteri, Bakkal ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	151	1	150
Konfeksiyon İşçisi	147	8	139
Beden İşçisi (Temizlik)	144	12	132

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Beden İşçisi (İnşaat)	143	43	100
Kasap	143	1	142
Turizm ve Otelcilik Elemanı	118	3	115
Maden Paketleme İşçisi(Kalsit)	101	101	0
Kat Görevlisi (Temizlik)	98	1	97
Kesimhane İşçisi	95	2	93
Mermer İşçisi	91	1	90
Diğer Terziler, Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler	90	6	84
Bankacılık Meslek Elemanı	85	1	84
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	85	0	85
Büro Memuru (Genel)	79	17	62
Aşçı	75	11	64
Kasiyer	71	4	67
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	70	10	60
Ambalajcı (Elle)	67	5	62
Kasap (Et Hazırlayıcı)	66	2	64
Elektrik Teknisyeni (Genel)	65	3	62
Bulaşıkçı (Steward)	63	8	55
Alüminyum Doğramacı	56	9	47
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	56	5	51
Banka Gişe Yetkilisi	55	0	55
Kalite Kontrolcü (Tekstil)	55	2	53
Muhasebe Meslek Elemanı	55	26	29
Demiryolu Hattı Bakım-Onarımcısı	52	0	52
Muhasebeci	52	12	40
İnşaat Kalfası (Genel)	51	38	13
Mobilya Döşemecisi	48	4	44
Fason Takip Elemanı (Tekstil)	46	14	32
Kalite Kontrolcü	46	0	46
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	45	7	38
Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	44	6	38
Makine Mühendisi (Genel)	44	8	36
Diğer Satıcılar, Tezgahtarlar ve Satış Reklamcıları	43	33	10
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	43	2	41
Resepsiyonist	43	1	42
Seyahat Servis Elemanı (Otobüs/Tren)	41	0	41
Ayakkabı, Deri Ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	39	11	28
Metal Levha İşçisi (Genel)	39	1	38
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	38	11	27

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Gazaltı Kaynakçısı	38	1	37
Doğalgaz Tesisatçısı	37	28	9
Sekreter(Genel)	36	20	16
Mobilya Montaj İşçisi	34	4	30
Turizm ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı	34	0	34
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	33	10	23
Dönerci	32	15	17
Ebe	32	0	32
Forklift Operatörü	31	2	29
Plastik Mamuller İmal İşçisi	31	3	28
Ütücü	31	0	31
Alıştırıcı-Montör (Dikiş Makineleri)	30	0	30
Ayakkabı İmalat İşçisi (Genel)	30	0	30
Diğer Hemşireler	30	1	29
Masör	30	10	20
Matbaacı (Genel)	30	30	0
Otobüs Muavini	30	0	30
Argon Kaynakçısı (Tıg Kaynakçısı)	28	3	25
Acil Tıp Teknisyeni	27	4	23
Camcı	27	5	22
Cep Telefonu ve Aksesuarları Satış Elemanı	27	5	22
Diğer Tıp Doktorları	27	0	27
Elektrik Mühendisi (Genel)	27	7	20
Ön Muhasebeci	27	15	12
Bakım ve Onarım Elektrikçisi	26	3	23
Servis Garsonu	26	2	24
Diğer Kaynakçılar ve Pürmüzcüler	25	0	25
Kurye	25	5	20
Makine Nakışçısı	25	0	25
Meydancı	25	0	25
Oda Görevlisi (Turizm)	25	0	25
Oto Boyacı	25	1	24
Pilot	25	0	25
Telekomünikasyon Teknisyeni	24	1	23
Büro İşçisi	23	20	3
Fırıncı (Genel)	23	1	22
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	23	6	17
Radyoloji Teknisyeni (Radyodiagnostik)	22	0	22
Bar Servis Elemanı (Bar Boy/Bar Komi) (Otel)	21	1	20

Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	21	10	11
Hekim (Pratisyen)	21	0	21
Mobilya İmalatçısı	21	2	19
Sağlık Memuru	21	2	19
İş Makineleri Operatörü	21	2	19
Boyacı (Püskürtme ile) (İnşaat Hariç)	20	0	20
Diğer Öğretmenler	20	4	16
Hemşire (Eğitim)	20	0	20
Makine Teknikeri	20	0	20
Modelist	20	0	20
Eğitim Öğretim Görevlisi	19	4	15
Metal İşleri Teknikeri	19	0	19
İnşaat Mühendisi (Bina)	19	11	8
CNC Tezgah Operatörü	18	0	18
Depo Hamalı	18	3	15
Motosiklet Sürücüsü	18	0	18
İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)	18	3	15
İnşaat Elemanları Kalıpcısı (Elle)	18	2	16
Diğer	3.305	890	2.415
TOPLAM	11.795	1.979	9.816

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş), Şoför (Yük Taşıma), Güvenlik Görevlisi ile Satış Elemanıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde tek bir meslek veya sektör ön plana çıkmamaktadır. 11.795 kişilik temininde güçlük çekilen meslek toplam 1.000 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az teminde güçlük çekilen yaklaşık 900 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

Açık iş bulunan meslekler ile Temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik görülmektedir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler Beden İşçisi (Genel), Maden Paketleme İşçisi (Kalsit), Satış Elemanı ile Şoför (Yük Taşıma)'dür.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş) ile Güvenlik Görevlisidir.

Temininde günlük çekilen kişi sayısının % 83'ü 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerindedir. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken teminde günlük çekilen mesleklerde ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

TABLO 5: 6 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER			
MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Konfeksiyon İşçisi	499	18	481
Kasiyer	444	16	428
Güvenlik Görevlisi	386	27	359
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	350	2	348
Telefon Santral Operatörü	301	0	301
Şoför (Yük Taşıma)	295	60	235
Çöpçü	291	1	290
Operasyon Elemanı (Turizm)	259	7	252
Muhasebeci (Genel) (Defter Tutan)	201	204	-3
Meyve Bahçesi, Üzüm Bağı ve İlgili Ağaç ve Fidanlık İşçi.	200	0	200
Makineci (Dikiş)	195	10	185
Madenci (Genel)	180	16	164
Satıcı (Perakende Ticaret)	165	22	143
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	157	6	151
Yeraltı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	155	40	115
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	153	35	118
Pazarlamacı	123	19	104
Yönetici (Perakende Ticaret)	107	5	102
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	101	0	101
Ahşap Karoserci	100	100	0
Sayaç Okuma Elemanı (Su)	100	0	100
Mermer İşçisi	96	-2	98
Mobilya İmalatçısı	89	11	78
Deri İşçisi	88	67	21
Deri Giyim Dikişçisi	87	115	-28
Elektrik Montörü (Motorlu Taşıtlar)	85	0	85
İşletme Meslek Elemanı	78	10	68
Meyve Ve Sebze Satış Elemanı	75	3	72
Kasap	74	6	68
Mobilya Montaj İşçisi	68	2	66

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Bankacılık Meslek Elemanı	65	1	64
Kasap (Et Hazırlayıcı)	60	-1	61
Kesimhane İşçisi	60	0	60
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	60	-2	62
Salça ve İştah Açıcı Maddeler Hazırlama İşçisi	60	0	60
Satış Nezaretçisi (Perakende Ticaret)	57	-1	58
Hemşire (Genel)	56	2	54
İnşaat Kalfası (Genel)	56	7	49
İnşaat Teknikeri	56	57	-1
Alüminyum Doğramacı	55	12	43
Pazarlama Yetkilisi (Banka)	55	2	53
Büro Memuru (Personel)	53	20	33
Mermerci ve Süsleme Taşçısı	51	1	50
Mobilya Döşemecisi	51	2	49
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	48	0	48
Adalet Meslek Elemanı	47	50	-3
Diğer Hemşireler	44	0	44
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	44	18	26
Ayakkabı, Deri Ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	38	3	35
Enerji Santrali Operatörü (Buhar)	38	0	38
Kalite Kontrolcü (Tekstil)	38	0	38
Tır Şoförü	35	-1	36
Yağlayıcı ve Gresleyici (Gemi Makineleri Hariç)	35	0	35
Ütücü	34	-1	35
Elektrik Mühendisi (Genel)	33	-1	34
Gazaltı Kaynakçısı	33	6	27
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	32	15	17
Alıştırıcı-Montör (Dikiş Makineleri)	30	0	30
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İçki ve Gıda Maddeleri İşçileri	30	0	30
Elektrik-Elektronik Mühendisi	30	1	29
Haberleşme Tesisatı Bakım ve Onarımcısı	30	0	30
Kablo Ekleyici (Elektrik)	30	0	30
Mermer Ebatlandırma İşçisi	30	0	30
Pişirici (Bisküvi)	30	0	30
Elektrik Teknikeri	29	1	28
Plastik Mamuller İmal İşçisi	29	4	25
Eğitim Öğretim Görevlisi	28	2	26
Mobilya Satış Elemanı	28	10	18
Örgü Makinesi İşçisi (El Tezgahı)	28	-1	29

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Beton Transmikser Operatörü	27	4	23
Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	27	0	27
Banka Gişe Yetkilisi	25	0	25
Diğer Gıda Konserveçileri	25	-1	26
Elbise Dikişçisi (Deri ve Kürk Hariç)	25	0	25
Tuğla ve Kiremit Presçisi (Elle)	25	15	10
İnşaat Elemanları Kalıpcısı (Makineyle)	24	6	18
Baskıcı Tekstil	22	5	17
Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	22	27	-5
Bilgisayar Mühendisi	22	3	19
Elektrik-Elektronik Teknisyeni	22	3	19
Kağıt Teknikeri	22	1	21
Kozmetik Ürünleri Satış Elemanı	22	3	19
Zemin Kaplamacısı (Mastik Karışımı)	22	22	0
Havuz Görevlisi	21	2	19
Karıştırıcı (İnşaat Elemanları)	21	0	21
Oto Bakım-Onarımcısı	21	9	12
Paketleme İşçisi (Cam)	21	1	20
Anketör	20	0	20
Betonarmeci (Genel)	20	-5	25
Doğalgaz Kaynakçısı	20	0	20
Elektrik Operatörü (Enerji Merkezi)	20	20	0
Elektro Komponent Dizgi İşçisi	20	0	20
Kaplama İşçisi (Ağaç)	20	0	20
Makine Teknisyeni (Otomotiv)	20	0	20
Pazarlama Sorumlusu(Alışveriş Merkezi)	20	1	19
Soğuk Demirci	20	0	20
Toprak Bilimci	20	0	20
Veterinerlik Hizmetleri İşçisi	20	0	20
Örgü Makinesi Operatörü (Bilgisayarlı)	20	0	20
Alçı Dekorasyoncu	19	5	14
Diğer Yöneticiler	19	-1	20
Orman İşçisi	19	0	19
Diğer	2.357	562	1.795
TOPLAM	10.218	1.688	8.530

Anket düzenlendikten 6 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 6 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

Bu tablo toplamda artış beklenen mesleklere göre hazırlanmıştır. Bir meslekte toplamda artış beklenirken 9 veya daha az kişi istihdam eden işyerlerinde azalış beklenebilir. Bu sebeple tabloda eksi değerlerde bulunmaktadır.

Toplam istihdamda en çok artış beklenen meslekler Konfeksiyon İşçisi, Kasiyer, Güvenlik Görevlisi, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Telefon Santral Operatörüdür. Beklenen 10.258 kişilik istihdam artışı toplam 670 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az istihdam artışı beklenen yaklaşık 570 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler Muhasebeci, Deri Giyim Dikişçisi, Deri işçisi ile Şoför (Yük Taşıma)'dür.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler Konfeksiyon İşçisi, Kasiyer, Güvenlik Görevlisi, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)'dür.

Tahmin edilen 10.258 kişilik istihdam artışının % 83,5'inin 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde olacağı öngörülmektedir. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken 6 ay sonra istihdam artışı beklenen meslekler ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Tabi ki Hemşire, Öğretmen, Doktor, Mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Ancak mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 6 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER			
MESLEKLER	TOPLAM	1-9	10+
Turizm ve Otelcilik Elemanı	-1.573	58	-1.631
Beden İşçisi (Genel)	-1.004	12	-1.016
Turizm ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı	-396	14	-410
Beden İşçisi (Temizlik)	-351	21	-372
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	-342	3	-345
Temizlik Görevlisi	-321	28	-349
Kat Görevlisi (Temizlik)	-281	3	-284
Diğer Büro Memurları	-259	0	-259
Şoför (Yolcu Taşıma)	-241	3	-244
Diğer Öğretmenler	-211	0	-211
Garson (Servis Elemanı)	-204	19	-223

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Beden İşçisi (İnşaat)	-195	66	-261
Aşçı	-186	7	-193
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	-181	27	-208
Oto Montaj İşçisi	-107	0	-107
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	-106	-2	-104
Bulaşıkçı (Steward)	-101	-6	-95
Seyahat Acentesi Memuru	-101	0	-101
Rakle Bileyicisi (Tekstil)	-100	0	-100
Diğer Garsonlar, Barmenler ve İlgili İşçiler	-99	-1	-98
Yiyecek-İçecek Yöneticisi (Otel)	-98	0	-98
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	-92	0	-92
Çamaşırhane Elemanı (Yıkama)	-90	0	-90
Oda Görevlisi (Turizm)	-89	0	-89
İnşaat Mühendisi (Genel)	-84	-4	-80
Meydancı (Otel)	-82	-1	-81
Büro Memuru (Genel)	-81	-18	-63
Komi	-81	12	-93
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	-79	-16	-63
Satış Elemanı	-78	14	-92
Servis Garsonu	-78	6	-84
Bar Servis Elemanı (Bar Boy/Bar Komi) (Otel)	-77	-3	-74
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	-77	-3	-74
Metal Mamuller Montaj İşçisi	-71	2	-73
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	-67	-2	-65
Diğer Mineralleri Muameleye Tabi Tutanlar	-65	0	-65
Boru Döşeyici	-60	0	-60
Vater Makinesi Operatörü	-60	0	-60
Çelikhane İşçisi (Genel)	-60	0	-60
Fason Takip Elemanı (Tekstil)	-59	4	-63
Barmen	-58	3	-61
Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	-55	6	-61
Diğer Metal Levha İşçileri	-51	2	-53
Diğer Rehberler	-51	0	-51
Demirciler, Şahmerdancılar ve Pres Operatörleri	-50	0	-50
Elektrikçi (Genel)	-50	-4	-46
Nokta Kaynak İşçisi	-50	0	-50
Peyzaj Uygulama ve Süs Bitkileri Teknikeri	-50	0	-50
Punta Kaynak Makinesi İşçisi	-50	0	-50
Ambalajcı (Elle)	-48	2	-50
Matbaa İşçisi (Genel)	-48	-5	-43

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Mekanik Bakım-Onarımcı	-44	1	-45
Taş Ocakçı (Genel)	-43	-6	-37
Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	-39	0	-39
Diğer Madenciler ve Taş Ocakçıları	-39	-4	-35
Yapımcı (Radyo ve Televizyon)	-39	1	-40
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileri (Diğer)	-38	1	-39
Mermer Ocakçısı	-38	5	-43
Bahçıvan (Genel)	-37	3	-40
Diğer Mühendisler	-36	-1	-35
Teneke Kutu İmal İşçisi	-36	0	-36
Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri Öğretmeni	-33	1	-34
Fırın İşçisi (Tuğla, Kiremit ve Benzeri İnşaat Elemanları)	-32	10	-42
Diğer Hat Çekiciler ve Kablo Ekleyiciler	-31	0	-31
Oto Boyacı	-31	1	-32
Kolonya İmal İşçisi	-30	0	-30
Dağıtıcı (Posta-Dağıtım Hizmetleri)	-29	0	-29
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	-29	0	-29
Okul Öncesi Öğretmeni	-29	3	-32
İnşaat Mühendisi (Sihhi Tesisler)	-29	-29	0
Ayakkabı İmalat İşçisi (Genel)	-27	3	-30
Diğer Sihhi Tesisat İşçileri ve Boru Tesisatçıları	-27	-10	-17
Resepsyonist	-26	0	-26
Ayırıcı Test ve Montaj Elemanı (Trafo)	-25	0	-25
Dondurma Satış Elemanı	-24	-1	-23
Diğer	-2.069	-155	-1.914
TOPLAM	-11.308	70	-11.378

Anketin uygulanmasından 6 ay sonra azalış beklenen meslekler yukandaki tabloda gösterilmiştir.

Bu tablo toplamda azalış beklenen mesleklere göre hazırlanmıştır. Bir meslekte toplamda azalış beklenirken 9 veya daha az kişi istihdam eden işyerlerinde artış beklenebilir. Bu sebeple tabloda artı değerlerde bulunmaktadır.

Toplam istihdamda en fazla azalış beklenen meslekler Turizm Otelcilik Elemanı, Beden İşçisi (Genel), Turizm ve Otel İşletmeciliği Elemanı, Beden İşçisi (Temizlik)'dir. En fazla istihdam azalışı beklenen meslekler Turizm Elemanı ile Beden İşçisidir. İşyerlerinden 6 ay sonrası için tahmin istendiğinden mevsimsel etkilerden dolayı en fazla istihdam azalışının Turizm sektörü ile ilgili mesleklerde olacağı belirtilmiştir. Toplamda 475 meslekte 11.308 kişilik istihdam azalışı

beklenmektedir. Diğer başlığı altında sayısal olarak az istihdam azalışı beklenen yaklaşık 400 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler İnşaat Mühendisi, Büro Memuru ve İnşaat Kalıpcısıdır. İstihdamında en fazla azalış beklenen mesleklerde 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde istihdam artışı beklenmesi dikkat çekici bir noktadır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler Turizm Otelcilik Elemanı, Beden İşçisi (Genel), Turizm ve Otel İşletmeciliği Elemanı, Beden İşçisi (Temizlik)'dir.

En fazla istihdam azalışı beklenen ilk 15 meslekte 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde istihdam azalışı beklenmemesi dikkat çekicidir.

Tahmin edilen 11.308 kişilik istihdam azalışının tamamını 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde olacağı tahmin edilmektedir.

TABLO 7: 6 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM

SEKTÖR	TOPLAM	1-9	10+
Toptan ve Perakende Ticaret	1.507	260	1.247
Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	999	255	744
Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	926	375	551
Enerji Üreten Maddeler Hariç Madencilik ve Taşocakçılığı	603	52	551
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	342	15	327
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	337	41	296
Tarım, Avcılık ve Ormanlık	333	48	285
Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	327	8	319
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	227	41	186
Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	199	110	89
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	137	3	134
Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	85	64	21
Ağaç Ürünleri İmalatı	76	9	67
Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	15	16	-1
Ev İçi Personel Çalıştıran Hanehalkları	15	-1	16
Balıkçılık	8	7	1
Kok Kömürü, Raf. Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İ.	4	12	-8
Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı	-1	12	-13
Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	-11	-2	-9
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmal.; Basım ve Yayım	-43	-13	-30
Kimyasal Madde ve Ürünler İle Suni Elyaf İmalatı	-50	-7	-43
Deri Ve Deri Ürünleri İmalatı	-91	16	-107
Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtım	-93	13	-106
Makine ve Teçhizat İmalatı	-131	-101	-30
Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	-176	12	-188
Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	-180	71	-251
Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	-248	2	-250
Eğitim	-334	25	-359
Ulaşım Araçları İmalatı	-603	18	-621
İnşaat	-738	296	-1.034
Oteller ve Lokantalar	-4.531	100	-4.631
TOPLAM	-1.090	1.757	-2.847

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; toplamda en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Toptan

Perakende Ticaret, Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı ile Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri olduğu görülmektedir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri ile İnşaat olacağı tahmin edilmektedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Toptan Perakende Ticaret ile Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı olduğu görülmektedir.

Toplamda en fazla istihdam azalışı beklenen sektörler ise Oteller ve Lokantalar, İnşaat ile Ulaşım Araçları İmalatı sektörleridir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen sektörler ise Makine Teçhizat İmalatı ile Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı sektörleridir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen sektörler Oteller ve Lokantalar, İnşaat ile Ulaşım Araçları İmalatı sektörleridir.

Anket düzenlendikten 6 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, toplam istihdamın 1.090 kişi azalacağı beklenmektedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde ise istihdamın 1.757 kişi artacağı, 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde istihdamın 2.847 kişi azalacağı beklenmektedir.

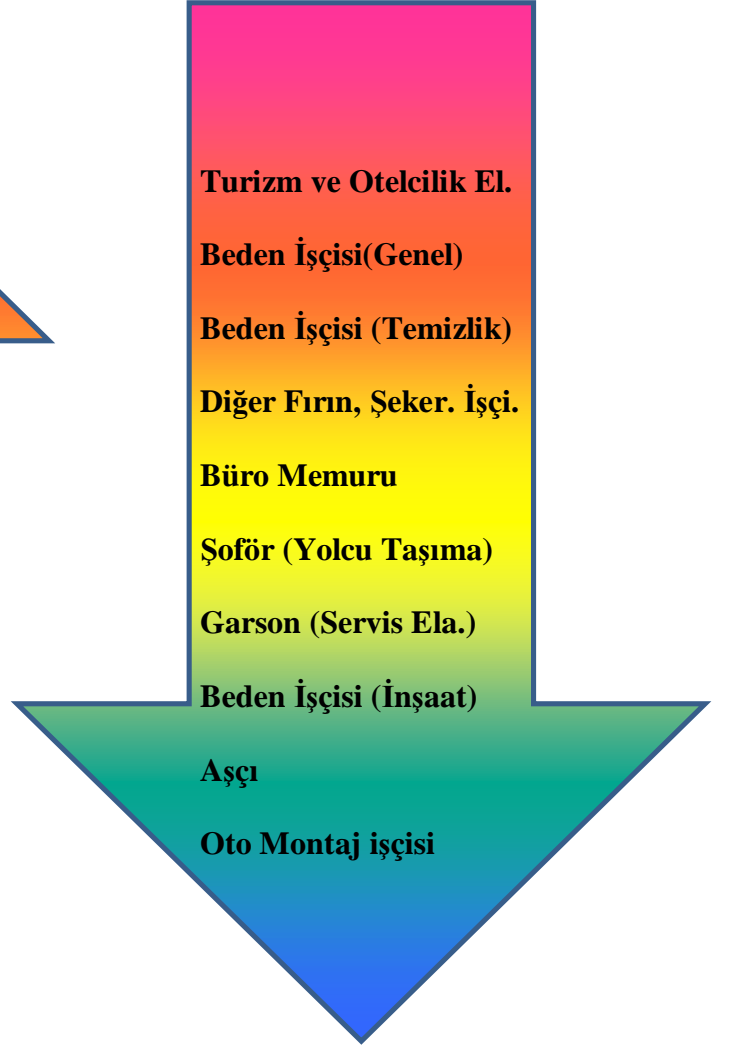
Toplam istihdamın altı ay sonra % 0,02 oranında, 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyerlerinde % 0,07 oranında azalacağı öngörülmektedir. 9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde ise istihdamın % 0,3 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

2008 yılı sonunda yapılan ankette işyerlerine 2009 yılı Eylül-Ekim aylarında istihdam durumlarına ilişkin beklentileri sorulmuştu. Toplam istihdamın % 0,1 oranında, 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde istihdamın % 0,2 oranında azalacağı, 9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde ise istihdamın % 1 oranında artacağı öngörülmüş idi.

2008 yılı Ekim ayındaki beklentilere göre 2009 yılı Mayıs ayındaki beklentilerde mevsimsel etkilerinde dahil olmasına rağmen istihdamın daha az bir oranda azalacağı öngörülmüştür. Her iki öngöründe de 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde istihdam artışı beklenirken, 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde istihdam azalışı beklenmesi öngörülerin birbirleri arasında tutarlı olduğunu göstermektedir.

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

ARTIŞ

AFYON
AKSARAY
ANKARA
ARTVİN
BALIKESİR
BATMAN
BAYBURT
BİLECİK
BOLU
ÇANAKKALE
ÇANKIRI
ÇORUM
DENİZLİ
DİYARBAKIR
DÜZCE
EDİRNE
ELAZIĞ
ERZİNCAN
ERZURUM
ESKİŞEHİR
GİRESUN
İSTANBUL
İZMİR
K. MARAŞ
KARAMAN
KAYSERİ
KİLİS
KIRKLARELİ
KIRŞEHİR
KÜTAHYA
MALATYA
MANİSA
MARDİN
ORDU
OSMANİYE
SAKARYA
SAMSUN
SİNOP
ŞANLIURFA
ŞIRNAK
TOKAT
TRABZON
VAN
YOZGAT

AZALIS

ADANA
ADIYAMAN
AMASYA
ANTALYA
AYDIN
BARTIN
BURDUR
BURSA
GAZİANTEP
HAKKARİ
HATAY
IĞDIR
ISPARTA
KARABÜK
KARS
KASTAMONU
KOCAELİ
KONYA
MERSİN
MUĞLA
NEVŞEHİR
RİZE
SİVAS
TEKİRDAĞ
YALOVA
ZONGULDAK

DEĞİŞMEYECEK¹

AĞRI
ARDAHAN
BİTLİS
BİNGÖL
GÜMÜŞHANE
KIRIKKALE
MUŞ
NİĞDE
SİİRT
TUNCELİ
UŞAK

¹ Artış veya azalışı 5 kişiden daha az veya artış azalış belirtilmeyen illerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 1,5'i Tarım sektöründe, % 29,8'i Sanayi sektöründe, % 11,5'i İnşaat sektöründe, % 57,2'si Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Anket dolduran işyerlerinin % 30,3'ü 10 ve daha fazla kişi, % 69,7'si 9 ve daha az kişi istihdam eden işyeridir. Çalışanların % 76'sı erkek iken, % 24'ü kadındır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Genel)**"dir.

Toplam istihdamın bir yıl sonra % **0,02 oranında**, 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyerlerinde de % **0,07 oranında** azalacağı öngörülmektedir. 9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde ise istihdamın % **0,3 oranında** artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **23.126 açık iş** tespit edilmiştir. En fazla açık iş **Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş) ve Satış Elemanı** mesleklerinde bulunmaktadır. Açık işlerde ön plana çıkan bir sektör ve meslek bulunmamaktadır.

9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde en fazla açık iş **Beden İşçisi (Genel), Acil Tıp Uzmanı, Beden İşçisi (İnşaat)** ile **Satış Elemanı** mesleklerindedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla açık iş **Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş), Satış Elemanı** ile **Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)** mesleklerindedir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler **Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş), Şoför (Yük Taşıma), Güvenlik Görevlisi ile Satış Elemanıdır**. Temininde güçlük çekilen mesleklerde tek bir meslek veya sektör ön plana çıkmamaktadır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler **Beden İşçisi (Genel), Maden Paketleme İşçisi (Kalsit), Satış Elemanı ile Şoför (Yük Taşıma)**'dir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler **Beden İşçisi (Genel), Şoför (Yolcu Taşıma), Makineci (Dikiş) ile Güvenlik Görevlisidir**.

İstihdamda en çok artış beklenen meslekler **Konfeksiyon İşçisi, Kasiyer, Güvenlik Görevlisi, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş), Telefon Santral Operatörüdür**.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler *Muhasebeci, Deri Giyim Dikişçisi, Deri işçisi ile Şoför (Yük Taşıma)*'dür.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler *Konfeksiyon İşçisi, Kasiyer, Güvenlik Görevlisi, Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)*'dür.

Toplam istihdamda en fazla azalış beklenen meslekler *Turizm Otelcilik Elemanı, Beden İşçisi (Genel), Turizm ve Otel İşletmeciliği Elemanı, Beden İşçisi (Temizlik)*'dir. En fazla istihdam azalışı beklenen meslekler Turizm Elemanı ile Beden İşçisidir. İşyerlerinden 6 ay sonrası için tahmin istendiğinden mevsimsel etkilerden dolayı en fazla istihdam azalışının Turizm sektörü ile ilgili mesleklerde olacağı belirtilmiştir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler *İnşaat Mühendisi, Büro Memuru ve İnşaat Kalıpcısıdır*. İstihdamında en fazla azalış beklenen mesleklerde 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde istihdam artışı beklenmesi dikkat çekici bir noktadır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler *Turizm Otelcilik Elemanı, Beden İşçisi (Genel), Turizm ve Otel İşletmeciliği Elemanı, Beden İşçisi (Temizlik)*'dir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Toptan Perakende Ticaret, Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı ile Diğer Sosyal,Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde beklenirken, en fazla istihdam azalışı ise Oteller ve Lokantalar, İnşaat ile Ulaşım Araçları İmalatı sektörlerinde beklenmektedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektör Toptan Perakende Ticaret iken en fazla istihdam azalışı beklenen sektör Oteller ve Lokantalar olduğu görülmektedir

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla istihdam artışı beklenen sektör Diğer Sosyal,Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri iken, en fazla istihdam azalışı beklenen sektör ise Makine Teçhizat İmalatı sektörüdür.

Anketi dolduran işyeri sayısı olarak 9 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri ağırlıkta iken, işgücü piyasası içinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri ağırlıktadır.

Açık işler ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde özellikle Şoför (Yük ve Yolcu Taşıma), Satış Elemanı, Güvenlik Elemanı, Makineci (Dikiş) meslekleri ön plana çıkmaktadır. İstihdam artışı beklenen mesleklerde ise Tekstil sektörüne yönelik meslekler ön plan çıkmıştır. İstihdam azalışında ise ön plana çıkan

meslekler Beden işçiliği ve Turizm sektörü ile ilgili mesleklerdir. Özellikle Turizm sektöründe beklenen istihdam azalışı mevsimler etkilerden kaynaklanmaktadır. 6 ay sonrasına ilişkin tahmin istendiği için mevsimsel etkiler ortaya çıkmıştır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir. İstihdamdan kopacak işgücü de önceden göz önüne alınıp gerekli önlemler alınmalıdır.